

עת"א 7874/03/20 - רמי עזרן נגד ב,שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים,מדינת ישראל

בית משפט המחוזי מרכז-לוד

עת"א 7874-03-20 עזרן(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח'

בפני כבוד השופט עידו דרואן-גמליאל
עותר רמי עזרן (אסיר)
נגד משיבים
1. שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים
2. מדינת ישראל
ב"כ העותר עו"ד אזולאי
ב"כ המשיבים עו"ד יצחקי

החלטה

לפני עתירה "להעלות את הסכום החודשי [המקסימאלי] אותו ניתן להפקיד בחשבון האישי של העותר, שמטרתו רכישת מוצרים ב"קנטינה", בהתאם לפסיקות בעניינם של עותרים אחרים ובהתאם לפסיקת כבוד השופטת נגה אהד, בעת"א 29918-05-13 מיום 09.10.13...", מסך 1,600 ₪ לסך של 1,800 ₪.

מהות העתירה וטענות הצדדים:

1. העותר הוא אסיר פלילי, שעותר כיון שביום 12.12.19 סורבה בקשתו להעלאת הסכום החודשי המקסימלי לרכישה במכרז המכר - הקנטינה - מסך 1,600 ₪ לסך של 1,800 ₪ [מכתב, נספח ב1 לכתב העתירה].

2. את צדקת עתירתו תולה העותר באלו:

א. בפסקי דין והחלטות שניתנו בעבר בענייניהם של אחרים, דוגמת עת"א 19032-08-11 **בן משה נ' שב"ס** (2012)[1], ובעיקר החלטות שניתנו בעת"א 29918-05-13 **בן משה נ' שב"ס** (2013);

ב. בעליית המחירים מאז עודכן הסך המקסימאלי ועד-עתה;

ג. בחובת המשיב לנהוג בשוויון ובשקיפות, כאשר למעשה חובה זו מופרת תדיר, משזוכים אסירים אחרים (דוגמת בן משה הנ"ל) לתוספת חודשית קבועה בסך 200 ₪ לסכום כולל של 1,800 ₪, תוספת שנשללת מהעותר וניתנת לאחרים, ללא קריטריונים ברורים;

3. עוד מפנה העותר לפרוטוקול דיון ביום 05.11.19 בעת"א 44642-02-19 **בן משה נ' שב"ס** (2020) [2], בו מסרה ב"כ המשיב ש"כשאסיר מבקש להעלות סכום הקנטינה, הוא מקבל סך של 1,800, כמו שזכה בו העותר" [ע' 5 בפרוטוקול], ובדומה כבר בעת"א 49341-10-15 **אדרי נ' שב"ס** (2016), שם אומצה הצהרת המשיב בדבר אישור להעלאת הסכום ל-1,800 ₪ [ע' 6 בפרוט'].

4. עמדת המשיב, שהוגשה ביום 21.07.20, נוסחה בתמציתיות: עקב "סגר הקורונה" המתמשך שהוכרז במתקני הכליאה, הועלה הסך החודשי המקסימאלי ל-2,000 ₪, לכלל הכלואים, ללא תאריך סיום להעלאה זו. כך, העתירה מוצתה והפכה לתיאורטית.

המסגרת הנורמטיבית:

5. פקודת הנציבות 04.32.00 "מרכזי מכר לאסירים" (09.03.16) מסדירה את נושא רכישת המוצרים במרכזי המכר. סכום הרכישה המותר לאסירים קבוע בפקודה ועומד על 1,600 ₪. מנהל בית הסוהר רשאי, על פי כללים שקבע הנציב, להעניק טובות הנאה מעבר לאלו שנקבעו בחיקוק, בהם קניית מצרכים.

6. רכישת מצרכים במרכז המכר הינה טובת הנאה לאסיר, שכן "... צורכי הכלכלה הבסיסית של מקבל הקצבה - לחם לאכול ובגד ללבוש וקורת גג מעל לראשו - כל אלו מסופקים לו על ידי המדינה בהיותו אסיר..." [בג"צ 4092/11 **משה בשירי נ' מדינת ישראל** (2011), וראו בנוסף סעיף 11 לפקודת בתי הסוהר ותקנה 19 לתקנות בתי הסוהר, תשל"ח-1978].

דין ומסקנות:

7. **דין העתירה להידחות, מטעם-סך של מיצוי הסעד המבוקש:**

א. כיום מקבלים כלל הכלואים (הפלייליים) את האפשרות לרכוש בקנטינה עד לסך חודשי של 2,000 ₪, אף מעל למבוקש בעתירה;

ב. אין לדעת אם ומתי יוחלט לשוב ולהקטין את הסכום הנ"ל, קל וחומר שאין לדעת אם יוקטן הסכום אל מתחת לסך המבוקש, 1,800 ₪;

ג. מהצהרות ב"כ המשיב בהליך דנן ובעניין **אדרי** הנ"ל, נלמד שלמרות הסירוב לבקשת העותר, אי-אז בדצמבר 2019, תהא פתוחה לפניו הדרך לפנייה נוספת, אם אכן יוקטן הסך האמור;

ד. ער אני לכך שבעת"א 2020 הנ"ל דנתי בהרחבה גם בסוגיות שעלו לגופו של עניין, אך בחלוף תקופת זמן נוספת, הוברר ביתר-שאת כי סוף המגיפה עוד רחוק וכך גם הצפי לשינוי הסכומים. מכל מקום, אדון בתמצית גם כאן בטענות שהועלו;

8. **לעניין פסקי דין והחלטות שניתנו בעבר בענייניהם של אחרים:**

א. אינני סבור שהחלטות שניתנו לפני ארבע שנים ויותר בעניינם הפרטני של אחרים, בין בהסכמה ובין לאחר דיון על-בסיס מערך נתונים קונקרטי, יכולות לכבול את המשיב בהפעלת שיקול-דעתו באופן גורף ונצחי;

ב. כך, החלטת חברתי כב' הש' ברנט מיום 16.01.14 בעת"א 2013, להעלאת הסכום ל-1,800 ₪, לא הפכה לכלל לפיו נהג המשיב מאז ואילך כלפי כל אוכלוסיית הכלואים;

ג. כך ודאי, לנוכח החלטות אחרות ובפרט עת"א 2020, בה נפרש מצע עובדתי כולל ומקיף^[3];

9. לעניין עליית המחירים הנטענת, מאז עודכן הסך המקסימאלי ועד-עתה:

א. עסקינן בטענה עובדתית, אך בענייננו לא הוצגה כל תשתית עובדתית, ודי בכך כדי לדחות טענה זו;

ב. מעבר לנחוץ, אשוב ואפנה לדברים שאמרתי בעת"א 2020: "כשמתעוררת מחלוקת ביחס לעובדות, יש להכריע בה לפי "כלל הראיה המינהלית" אשר מאפשר לרשות שלטונית מוסמכת לקבוע עובדות לפי שיקול דעתה, תוך שהוא מגביל את הביקורת השיפוטית למקרים בהם הרשות מפרה את כללי הצדק הטבעי, מתעלמת מראיה בעלת חשיבות מכרעת או מגיעה למסקנות נטולות זיקה רציונלית לראיות שלפניה [לתמצית הלכה והפניות ראו ע"מ 6626/18 תעשיית אבן וסיד בע"מ נ' הוועדה הארצית לתכנון ולבניה של מתחמים מועדפים לדיור (2019), סעיפים 17-19]", ולכן התקבלה עמדת שב"ס לפיה "לא קיים ממש בטענה שהמחירים עלו בשנים 2013-2020";

10. לעניין אפליה נטענת:

א. לא הובא בסיס עובדתי לטענה זו: מסתבר כי מעטים הכלואים שפונים בבקשה מסוג זה (לא רבים הם הכלואים שממצים את מלוא סכום הקנייה המקסימאלי), וכל בקשה נבחנת לגופה;

ב. אין הדעת נוחה מהיעדרם של קריטריונים ברורים לבחינת בקשות מסוג זה, מעבר לאמור בסעיף 11 לפקנ"צ הנ"ל, אך בהיעדר נתונים מינימאליים, בדבר מספרן של בקשות כאלה וכמה מהן נדחו, אין יסוד עתה לחיוב המשיב בהסדרת הנושא בכללים;

סוף דבר:

העתירה נדחית.

ניתנה היום, כ"ב אב תש"פ, 12 אוגוסט 2020, בהעדר

עמוד 3

הצדדים, ותועבר אליהם.

[1] שם נדחתה העתירה;

[2] מכאן ואילך יצוינו פסקי הדין וההחלטות לפי שנת נתינתם;

[3] בעקבות החלטתי בדיון ביום 05.11.19, הקים שב"ס "צוות לבחינת סכום הרכישה בקנטינה - אסירים פלייט". בראש הצוות עמד סג"ד משה פוגל, רע"ן גזברות, ויתר חברי הצוות, שבעה במספר ובהם כלכלנים, ייצגו ענפים נוספים בפיקוד שב"ס. הצוות הגיש את מסקנותיו בחודש מארס 2020, סג"ד פוגל התייצב לדיון ביום 22.06.20, מסר הסבריו וענה לשאלות, וענה לשאלות הבהרה בכתב ביום 08.07.20. צוות העבודה ערך השוואה של מחירי מוצרים נבחרים הנמכרים במרכזי המכר בשנים 2013-2020, כשהמוצרים נבחרו מבין 50 המוצרים הנמכרים ביותר במרכזי הרכש, משנת 2013. מחירי המוצרים נקבעו לפי ממוצע שנתי לכל שנה, פרט לנתוני יוני 2020, שהם המחירים העדכניים בפועל עתה. הצוות הגיע למסקנה ברורה: "מניתוח הנתונים המופיעים בטבלאות עולה שמחירי המוצרים הנבחרים (19 מוצרים), עלו בין השנים 2013-2019 ב-1% ובין השנים 2013-2020 ב-2.2%. השוואת המחירים ללא סיגריות (16 מוצרים) מראה שמחירי המוצרים ירדו בין השנים 2013-2019 ב-2.6% ובין השנים 2013-2020 המחירים ירדו ב-1.5%. המסקנה המתבקשת הינה שלא קיים ממש בטענה שהמחירים עלו בשנים 2013-2020";